

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Hlušíkem, Ph.D. ve věci

žalobce: **M. K.**
státní příslušnost Ukrajina
toho času ve vazbě ve Vazební Věznici Ostrava

zastoupen advokátem Mgr. Ladislavem Bártou
sídlem Purkyňova 6, 702 00 Ostrava

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 6. 2019, č. j. OAM-283/LE-VL17-VL11-2019, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou ze dne 20. 6. 2019 domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo rozhodnuto tak, že se žalobci mezinárodní ochrana dle § 12, § 13, § 14, § 14 a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.
2. Žalobce namítl, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil nebezpečí vážné újmy hrozící žalobci při jeho návratu na Ukrajinu ze strany soukromých subjektů z hlediska naplnění podmínek udělení doplňkové ochrany. Zdůraznil, že důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je obava z jeho věřitelů, kteří mu kvůli jeho dluhu vyhrožují smrtí a nutí ho k přepisu jeho majetku. Tyto důvody označil žalovaný za irelevantní, přičemž odmítl možnost udělení azylu podle § 12 zákona o azylu s ohledem na to, že důvody, pro které je žalobce ze strany věřitelů ohrožován, nelze považovat za azylově relevantní, nejedná se tedy o diskriminační důvody závislé na žalobcově národnosti, náboženství, politické příslušnosti apod., nýbrž jde o důvody ryze osobní. Podle žalobce se však žalovaný již v odůvodnění napadeného rozhodnutí nijak nevyjádřil k eventuální relevanci vážné újmy hrozící žalobci ze strany jeho věřitelů s ohledem na možnost udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Žalobce dokázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62. V případě, kdy žalobce uvádí důvody nasvědčující tomu, že mu hrozí vážná újma ze strany soukromých subjektů, nelze akceptovat, že žalovaný toto tvrzení vypořádá pouze z hlediska naplnění § 12 zákona o azylu a nikoli § 14a zákona o azylu.
3. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout; uvedl, že nesouhlasí s obsahem žalobních námitek, neboť nedokládají namítaná porušení zákonných ustanovení. V průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce jsou obavy z pronásledování soukromými osobami, od kterých si půjčil peníze, obavy z povolání do armády a nasazení do válečného konfliktu, který probíhá na východě Ukrajiny a legalizace jeho dalšího pobytu v ČR. Žalovaný zopakoval, že se v souvislosti s tvrzenými obavami žalobce z jednání soukromých osob zabýval otázkou, zda se žalobce proti tvrzeným jednáním bránil a snažil se situaci v zemi původu řešit, potažmo, zda k tomu využil všech dostupných prostředků, které mu právní systém v zemi původu umožňuje. Ze sdělení žalobce však vyplývá, že tento žádné možnosti nevyužil a situaci vyřešil odjezdem ze země. Nelze tak dojít k závěru, že by ukrajinskými orgány byla odmítnuta ochrana jeho osoby. Žalovaný dále zdůraznil, že se zabýval také tím, zda žalobci v případě návratu do země původu nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního či vnitřního konfliktu. Žalovaný dospěl k negativnímu závěru, přičemž podotkl, že dle sdělení samotného žalobce, tento žil před odjezdem z vlasti v západní části Ukrajiny, ve Lvovské oblasti, tedy v místech nacházejících se pod plnou kontrolou ukrajinské ústřední vlády.

Zjištění z obsahu správních spisů

4. Ze správních spisů soud zjistil, že žalobci bylo Policií ČR – KŘP Jihomoravského kraje, odborem cizinecké policie, uděleno rozhodnutím ze dne 29. 12. 2018 správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), přičemž doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států EU, byla stanovena na 1 rok. Následně byl žalobce rozhodnutím policie ze dne 8. 5. 2019 zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců poté, co byl dne 7. 5. 2019 kontrolován hlídkou PČR na protialkoholní záchytné stanici v Brně. Dne 13. 5. 2019 podal žalobce v Zařízení pro zajištění cizinců Vyšší Lhoty žádost o udělení mezinárodní ochrany. K této žádosti poskytl dne 17. 5. 2019 informace o své osobě, a to, že poslední bydliště na Ukrajině měl ve Lvovské oblasti. Do ČR přijel dne 1. 1. 2018 autobusem, měl zde povolení k pobytu. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že přijel do ČR pracovat, protože má dluhy, nemůže se vrátit na Ukrajinu, protože by měl problémy s věřiteli. Dalším důvodem je válka na Ukrajině, přičemž žalobce je důstojník v záloze a důstojníci jsou povoláváni do armády. Dále na Ukrajině není práce a pokud je, je plat 5000 hřiven, což je asi 4 000 Kč. V pohovoru k jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany dále žalobce uvedl, že si v zemi původu půjčil peníze od soukromých osob, řekl jim, že jim dluhy vrátí a pojedí do ČR vydělat peníze. Řekli mu, že má zaplatit úroky, vyhrožovali mu smrtí, ale nepředpokládá, že je to tak vážné, řekli mu, že jestli nevrátí peníze, donutí jej podepsat prohlášení o převodu své části bytu. Pokud se na Ukrajinu vrátí, tak jej najdou. Na policii se neobrátil, protože by to bylo zbytečné, policie by mu nepomohla. Pokud se týče obavy z nástupu do armády, uvedl, že dostal předvolání na vojenskou správu, výzvy si nepřevzal a na vojenskou správu nešel, protože by jej hned jako důstojníka vzali do armády. Do armády nechce jít, protože hodně lidí se vrátilo v rakvi. V případě návratu na Ukrajinu se obává věřitelů. Jiné problémy neměl.
5. Ve správním spise jsou založeny informace o zemi původu, ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Konkrétně se jedná o Informaci OAMP: Situace v zemi – politická a bezpečnostní situace, mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, vojenská služba, vnitřně přesídlené osoby ze dne 25. 4. 2019, Informace MZV ČR č. j. 110372/2018-LPTP ze dne 16. 5. 2018. Dne 30. 5. 2019 byla žalobci dána možnost seznámit se s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, navrhnout další podklady rozhodnutí či vyjádřit námitky proti zdrojům informací a způsobu jejich využití. Žalobce neměl co uvést, doplnění podkladů pro rozhodnutí nenavrl, žádné další skutečnosti nebo nové informace nepřednesl.
6. Následně dne 4. 6. 2019 rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím. Uzavřel v něm, že v průběhu řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce jsou obavy z pronásledování soukromými osobami, od kterých si žalobce půjčil peníze, obavy z povolání do armády a legalizace pobytu na území ČR. Neshledal naplnění zákonných důvodů pro udělení azylu, když žalobce neuvedl žádné problémy kvůli rase, národnosti, náboženství apod., s nimiž by se na Ukrajině během svého života potýkal a naopak, popřel, že by na Ukrajině nějaké problémy měl. K obavám z důvodu pronásledování ze strany soukromých osob žalovaný uvedl, že aby bylo možno hovořit o skutečném pronásledování ve smyslu zákona o azylu, muselo by k pronásledování docházet ze strany státních orgánů Ukrajiny a nebo ze strany soukromých osob, jejichž činnost by těmito orgány byla podporována či tolerována a stát by nebyl schopen odpovídajícím způsobem ochranu zajistit. Žalobcem tvrzené obavy z pronásledování však azylově relevantní nejsou. Nadto,

žalobce sdělil, že se na státní orgány (policii) neobrátil, tedy nevyužil žádné možnosti ochrany. Žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, a to rozsudek ze dne 31. 10. 2008, sp. zn. 5 Azs 50/2008 a ze dne 10. 6. 2008, sp. zn. 8 Azs 23/2008. Žalovaný zdůraznil, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany až v květnu 2019, byť na území ČR pobýval již od roku 2017, resp. 2018, nadto v době, kdy byl zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění. Také žalobcem tvrzená špatná ekonomická situace nemůže být důvodem pro udělení azylu. Pokud se jedná o obavy z nasazení do válečného konfliktu na východě Ukrajiny, uzavřel žalovaný, že snaha vyhnout se nástupu do armády není sama o sobě důvodem pro udělení azylu, zejména, týká-li se povinnost všech obyvatel. Navíc, pokud žalobce dle vlastních tvrzení nepřevzal do vlastních rukou povolávací rozkazy, nelze je dle informací shromážděných žalovaným považovat za doručené, tudíž žalobci z nich neplynou povinnosti ani hrozba trestu za nenastoupení služby. Žalovaný navíc poukázal na Informaci OAMP z 25. 4. 2019, podle které již na východě Ukrajiny nejsou žádní mobilizovaná vojáci. K aktuální bezpečnostní situaci poukázal na informaci OAMP s tím, že není důvod domnívat se, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace panující ve 2 z 24 oblastí rozšířil i do zbývajících částí země. Žalobce podle vlastních vyjádření žil ve Lvovské oblasti, tedy v místech nacházejících se pod plnou kontrolou současné ústřední vlády. Žalovaný neshledal ani důvod k udělení doplňkové ochrany.

Posouzení věci krajským soudem

7. Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Ve věci soud rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s..
8. Krajský soud především dospěl k závěru, že žalovaný zjistil skutkový stav v potřebném rozsahu a obstaral si dostatek informací potřebných k vydání rozhodnutí. Shromážděné informace ohledně politické, bezpečnostní situaci a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině soud považuje za zcela dostatečné a přiměřeně aktuální k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí.
9. Jedinou žalobní námitkou žalobce bylo, že žalovaný nedostatečně vyhodnotil nebezpečí vážné újmy hrozící žalobci při jeho návratu na Ukrajinu ze strany soukromých subjektů z hlediska naplnění podmínek udělení doplňkové ochrany.
10. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu, doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li se v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odst. 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.
11. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu, za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního

ozbrojeného konfliktu, d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

12. Krajský soud shodně s žalovaným má za to, že doplňkovou ochranu v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu, lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí či může nastat jedině v případě přidružení se jiných okolností nebo skutečností, které dosud nelze předjímat. Ačkoli se žalovaný explicitně nezabýval nebezpečím, který by žalobci mohlo hrozit v případě návratu na Ukrajinu ze strany soukromých osob, je nutné zdůraznit, že z obsahu napadeného rozhodnutí vyplývá, že žalovaný se podrobně zabýval problematikou podmínek pro udělení doplňkové ochrany, přičemž naplnění těchto podmínek u žalobce neshledal. Krajský soud v této souvislosti zdůrazňuje, že i v případě zkoumání naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany je třeba především reflektovat skutečnosti uváděné samotným žalobcem; ten výslovně uvedl, že obavy číší z toho, že dluží věřitelům peníze, přičemž pokud mu vyhrožovali smrtí, *nepředpokládá, že je to tak vážné*. Sám žalobce tedy neuvedl žádné skutečnosti, ze kterých by bylo možno dovodit byť teoretickou možnost nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu. Takovou újmu nelze v souladu se závěry žalovaného shledat ani ve vztahu k obavám z nástupu do armády. Povinnost nastoupit do armády a účastnit se vojenských operací není sama o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, neboť existenci této občanské povinnosti v jednotlivých státech a dokonce i tresty za její nevykonání, uznávají za naprosto legitimní i Ženevská konvence, Mezinárodní pakt o občanských a politických právech či Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Její výkon tedy nelze považovat za vážnou újmu podle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť nemůže být sama o sobě vnímána jako nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Lze přisvědčit závěrům žalovaného, že obavy žalobce z povolání do ukrajinské armády a účasti v bojích jsou s o hledem na skutečnosti zjištěné v řízení dle soudu bezpředmětné. Případné vycestování žalobce při zohlednění informací o zemi původu a skutečnostech sdělených žalobcem nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Závěr žalovaného, že žalobce nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a zákona o azylu je tedy zcela správný.

Závěr a náklady řízení

13. Krajský soud tedy uzavírá, že žalobní námitky důvodnými neshledal, a proto žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
14. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně v řízení úspěšná nebyla a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 30. ledna 2020

JUDr. Petr Hlušík, Ph. D.

Shodu s prvopisem potvrzuje

samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje